

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 88. Anabaptistarum Supplicium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](#)

§. LXXXVIII.

Sæcul. XVI.
A.C. 1528.*Anabaptistarum supplicium.*

Interim Anabaptistæ in Helvetia indies numero invalescebant. Cum vero eos in sua secta magis magisque obfir- severum oppido edictum contra eos promulgavit, atque ex illis plurimos carcere, minusque reos exilio, seditio- nis vero auctores mortis suppicio mul- tavit; quocirca ceteri ad Groningen- sem Toparchiam confugere compelle- bantur, inde vero per plura Helvetiæ loca sese diffundentes omnia sus deque vertebant. Præcipui horum tumultuum Auctores erant Georgius Blaurok, Con- radus Grebelius, & Felix Manzius. Horum primus, cum inquieti ingenii vir esset, atque ad Münzeri exemplum sibi per Principum eversionem chimæricum Regnum polliceretur, eo impietatis pro- lapsus est, ut sibi met ipsi attribueret ea omnia, quæ Christus Dominus de se ipso in S. Literis edixerat, atque ideo se Dei panem, ac Baptismi restauratorem ap- pellitabat. Grebelius itidem, & Manzius contra Magistratus, & Principatus declamabant, hosque aboleri petebant; insuper eis tributa pendere prohibentes, cuncta omnibus communia fieri con-

A a 2   tende-

Sæc. XVI. tendebant. Abundabant Basileensis,
A.C. 1528. Scaphusiana, & S. Galli Tribus, plura-
 que alia loca ejusmodi fæcis hominibus;
 qui ubique Baptismum iterabant, popu-
 lumque adversus Magistratus ad sedi-
 tionem commovebant, quin Principes ul-
 la legum severitate eorum petulantiam
 cohibere possent.

Hos inter Balthasar Hubmeyerus
Ulemburg. Waldustæ natus, cuius alibi memini-
l.cit. c. 18. mus, Tiguro pulsus in Moraviam seces-
Joan. Faber ferat, ubi errore suo Jacobum Hutterum
lib. contra infecit, tandem vero captus, Viennæ in
Casp. Austria Anno priore rogi suppicio affe-
Schwenk- ctus est. Manzius vero ejus Discipu-
feld. lis itidem jussu Tigurini Magistratus
 comprehensus, eodem anno aquis sub-
 mersus obiit. Blaurokius virgis cæsus
 ex Tigurino Pago relegatus fuit, demum
 vero in Tyroli infausta morte periit.
 Casparus denique Schwenfeldius No-
 bilis Silesita Anabaptistarum societati
 sese adjunxit, novosque errores priori-
 bus superaddidit; quippe non modo par-
 vulorum Baptismum damnavit, sed e-
 tiam a Christo Domino naturam huma-
 nam exclusit, Magistratum auctorita-
 tem rejecit, Sacram Scripturam nonni-
 si mortuam literam appellavit, privatis
 vero potius contemplationibus, & vi-
 sionibus credendum docuit. Compo-
 suit pro tuenda Lutheri doctrina librum,
 quem

quem Wratislavienſi Episcopo nuncu- Sæcul. XVI.
pavit, postmodum vero novam confla- A.C. 1528.
vit ſectam, hoc autem anno patria ſua
expulſus fuit. Sub idem tempus David
Georgius, qui in Belgio hæresin ſuam
propagavit, Anno millesimo quingente-
ſimo vigesimo octavo Delphiis virgis
mulctatus, demum vero lingua ejus
perforata, ſexennali exilio puniebatur.
Prædicabat etiam in superiori Germa-
nia Anabaptistarum doctrinam Mel-
chior Hoffman, fed brevi Argentinæ in
vincula coniectus hæſit. Jacobus Kautz
eosdem errores Wormatiæ ſpargebat,
inde vero ab Electore Palatino ejicie-
batur. Denique Helvetia, Germania
& Belgium ejusmodi fanaticis homi-
nibus ubique replebatur, qui omnes a
nemine miſſi, nulla ſcientia tincti, quic-
quid insana eis Phantasia dictitabat, ef-
futiebant, ubique ſeditiones commove-
bant, ac millenis sacrilegiis, & abomi-
nandis ſceleribus ſacra quæque foeda-
bant.

In Gallias quoque hoc anno Luthe-
ri hærefiſis manifeſtius irrepere cœpit;
qua propter Borbonius Cardinalis nomi-
ne totius Cleri in quodam Parifiensi con-
ventu ad finem prioris anni habito
Franciſcum Regem impene rogabat, ut
pro munere ſuo tanquam Rex Christia-
niſimus malo adeo ingenti congruum

A a 3 oppo-

Sæc XVI. opponeret remedium. Jusserat itaque
A.C. 1528. Rex promulgari edicta longe severissima
 contra eos, qui novos errores diffemi-
 nasse, ac diversas a fana fide opiniones
 tenere convincerentur. Jam anno salu-
 tis millesimo quingentesimo vigesimo
 primo Lutherus, & Zwinglius celeber-
 rimos, quos habebant, discipulos suos
 in Franciam emittebant. Convene-
 rant postea utriusque hæresis Sectato-
 res Argentinæ in æde Martini Buceri,
 qui tum dubius hærebat, imo longo post
 tempore fluctuabat, utrum Lutheri vel
 Zwinglii sectæ nomen daret; unde Bu-
 ceri affeclæ sese nominabant Luther-
 Zwinglianos, ne varietate dogmatum
 factionis suæ unitatem destruerent. In-
 de factum, ut Parisiensis Universitas
 brevi exteris repleretur, qui in Nobilium
 amicitiam sese insinuantes, sacri Codic-
 is libros pro suo arbitrio interpreta-
 bantur, eorumque explicationes Græco,
 ac Hebraico textui consonas esse men-
 tiebantur.

§. LXXXIX.

Provinciale Concilium Senonense Parisiis celebratum.

Labb. Coll. Conc tom. 14 p. 432. **H**æresis latius in Francia propagatæ
 periculum tandem Cardinalis de
 Prato Senonensis Archiepiscopi servo-
 rem,